

Zakon o državni upravi /ZDU-1/ (pristojnosti in naloge občine z uvodnimi pojasnili)

K a z a l o:

1	Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o državni upravi /ZDU-1/.....	1
1.1	Pravna podlaga	1
1.2	Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o državni upravi /ZDU-1/.....	1
1.2.1	Akti župana po Zakonu o državni upravi /ZDU-1/.....	1
2	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine.....	1
2.1	Koordinacijski sosvet	2
2.2	Razmerje ministrstev do organov lokalnih skupnosti.....	2
	Ključne besede	3
	Uporabljene kratice	3
	Viri	3

1 Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o državni upravi /ZDU-1/

1.1 Pravna podlaga

tč.	predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa	določba	pojasnilo
1	Ustava Republike Slovenije /URS/ Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a, 92/21 – UZ62a	120. člen	1

tč.	predpis	določba	pojasnilo
1.1	Zakon o državni upravi /ZDU-1 / Uradni list RS, št. 113/05-UPB4, 89/07-odl. US, 126/07-ZUP-E, 48/09, 8/10-ZUP-G, 8/12-ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21, 189/21, 153/22, 18/23		2

1.2 Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o državni upravi /ZDU-1/

tč.	pristojnosti in naloge župana	določba	pojasnilo
1	Sodeluje v koordinacijskem sosvetu za območje upravne enote.	55. člen	4, 5
2	Pooblasti direktorja občinske uprave ali drugega predstavnika občinske uprave za sodelovanje v koordinacijskem sosvetu.	55. člen	4, 5

1.2.1 Akti župana po Zakonu o državni upravi /ZDU-1/

tč.	akti župana	določba	pojasnilo
1	Pooblastilo direktorju občinske uprave ali drugemu predstavniku občinske uprave za sodelovanje v koordinacijskem sosvetu.	55. člen	4, 5

2 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine

- 1 **Ustava RS** v 120. členu (organizacija in delo uprave) določa, da organizacijo uprave, njene pristojnosti in način imenovanja njenih funkcionarjev ureja zakon. Upravni organi opravljajo svoje delo samostojno v okviru in na podlagi Ustave in zakonov. Proti odločitvam in dejanjem upravnih organov in nosilcev javnih pooblastil je zagotovljeno sodno varstvo pravic in zakonitih interesov državljanov in organizacij.

- 2 Organizacijo uprave, njene pristojnosti in način imenovanja njenih funkcionarjev ureja **Zakon o državni upravi /ZDU-1/**.
- 3 Za opravljanje upravnih nalog, ki jih je zaradi njihove narave potrebno organizirati teritorialno, delujejo upravne enote. Območja upravnih enot določi vlada z odločbo tako, da je zagotovljeno racionalno in učinkovito opravljanje upravnih nalog. Območje upravne enote praviloma obsega območje ene ali več lokalnih skupnosti (43. člen ZDU-1).

2.1 Koordinacijski sosvet

- 4 Za sodelovanje med upravno enoto, občinskimi upravami in območnimi enotami, izpostavami in drugimi dislociranimi organizacijskimi enotami ministrstev, organov v njihovi sestavi ter oseb javnega prava, katerih ustanovitelj je država in ki pretežno opravljajo upravne enote, se za območje upravne enote ustanovi poseben koordinacijski sosvet, v katerem sodelujejo načelnik upravne enote, župani oziroma direktorji občinskih uprav (tajniki občin) ali od župana oziroma direktorja občinske uprave pooblaščen predstavniki občinske uprave in vodje dislociranih enot.
- 5 Koordinacijski sosvet obravnava vprašanja v zvezi z organizacijo, učinkovitostjo in kakovostjo dela državne uprave na območju upravne enote z namenom zagotoviti čim bolj usklajeno delovanje javne uprave na tem območju in usklajeno reševanje organizacijskih, prostorskih, materialnih vprašanj, vprašanj splošnega poslovanja (poslovanja s strankami, poslovanja z dokumentarnim gradivom itd.) in drugih podobnih vprašanj. Načelnik upravne enote kot koordinator sosveta skupne predloge in vprašanja posreduje ministrstvu, pristojnemu za upravo, in ministrstvu, na katerih delovno področje se predlogi in vprašanja nanašajo (55. člen ZDU-1).

2.2 Razmerje ministrstev do organov lokalnih skupnosti

- 6 Ministrstva, vsako na svojem področju, opravljajo nadzorstvo nad zakonitostjo dela organov lokalnih skupnosti. Tako nadzorujejo zakonitost splošnih in posamičnih aktov, ki jih izdajajo organi lokalnih skupnosti v zadevah iz pristojnosti lokalnih skupnosti. Pristojno ministrstvo mora opozoriti organ lokalne skupnosti, ki je izdal akt, za katerega meni, da ni v skladu z ustavo in zakonom, mu predlagati ustrezne rešitve in določi rok, v katerem mora organ lokalne skupnosti sporen akt uskladiti. Če organ lokalne skupnosti navedenega predpisa ne uskladi z ustavo in zakonom, mora ministrstvo predlagati vladi, da zahteva začetek postopka pred ustavnim sodiščem za oceno skladnosti predpisa lokalne skupnosti z ustavo oziroma zakonom.
- 7 Poleg nadzora nad splošnimi akti opravljajo ministrstva, vsako na svojem področju, nadzorstvo nad zakonitostjo posamičnih upravnih aktov organov lokalnih skupnosti, kadar ti odločajo o upravnih stvareh iz prenesene državne pristojnosti. Ob navedenem ministrstvo, pristojno za posamezno področje, odloča o pritožbi zoper posamične akte, ki jih v zadevah iz prenesene državne pristojnosti na prvi stopnji izdajajo organi lokalnih skupnosti (64. člen ZDU-1).
- 8 Pristojno ministrstvo, ki nadzoruje delo uprave lokalne skupnosti, mora opozoriti organ lokalne skupnosti, če ugotovi, da uprava ne ravna v skladu z zakonom in drugim zakonitim predpisom, in mora predlagati ustrezne ukrepe (66. člen ZDU-1).
- 9 V zadevah, ki jih na organe lokalnih skupnosti prenese država, opravljajo pristojna ministrstva tudi nadzorstvo nad primernostjo in strokovnostjo njihovega dela. Pri izvajanju nadzorstva lahko pristojno ministrstvo da obvezno navodilo za organizacijo služb in sistemizacijo delovnih mest za opravljanje teh nalog ter daje obvezna navodila za opravljanje nalog iz državne pristojnosti. Ob navedenem si zagotavlja pregled nad delom organov lokalnih skupnosti pri izvrševanju nalog iz državne pristojnosti; v ta namen zahteva od organov lokalnih skupnosti poročila, obvestila, mnenja in podatke ter njihovo obvezno sodelovanje (67. člen ZDU-1).
- 10 Poleg opisanega pa mora upravna enota opozoriti pristojno ministrstvo, če ugotovi, da organi lokalnih skupnosti pri opravljanju nalog iz pristojnosti lokalnih skupnosti ravnavo nezakonito. Upravna enota mora prav tako opozoriti pristojno ministrstvo, če ugotovi, da organi lokalnih skupnosti pri nalogah iz državne pristojnosti, ki so prenesene na lokalne skupnosti, ravnavo neprimerno in nestrokovno (68. člen ZDU-1).
- 11 Ministrstva dajejo organom lokalnih skupnosti strokovno pomoč s svojega delovnega področja pri prenesenih nalogah iz državne pristojnosti in pri nalogah iz pristojnosti lokalnih skupnosti (69. člen ZDU-1).

- 12** V primeru, da ministrstvo ugotovi, da organ lokalne skupnosti ne izvršuje nalog iz državne pristojnosti, mora opozoriti organ lokalne skupnosti in mu z odločbo naložiti, da zagotovi izvrševanje teh nalog v roku, ki ga določi. Če pa organ lokalne skupnosti nalog iz državne pristojnosti ne izvršuje pravilno in pravočasno, ga mora ministrstvo opozoriti na ugotovljene nepravilnosti ter mu določiti način in rok za njihovo odpravo. V navedenih primerih pa lahko ministrstvo predlaga pristojnemu organu lokalne skupnosti tudi ukrepe zoper odgovorno uradno osebo (70. člen ZDU-1).
- 13** Kadar pa organ lokalne skupnosti ne ravna v skladu z opozorilom ministrstva, lahko ministrstvo na stroške lokalne skupnosti neposredno opravi posamezno nalogo iz državne pristojnosti, ki bi jo moral opraviti organ lokalne skupnosti.
- 14** Ministrstvo mora neposredno opraviti posamezno nalogo iz pristojnosti organa lokalne skupnosti, če bi zaradi opustitve naloge utegnile nastati škodljive posledice za življenje ali zdravje ljudi, za naravno oziroma življenjsko okolje ali premoženje. Če pa organ lokalne skupnosti kljub večkratnim opozorilom ne opravlja nalog iz državne pristojnosti, ki jih je na lokalno skupnost prenesla država, ali če jih ne izvršuje pravilno in pravočasno, lahko ministrstvo predlaga vladi, da začne postopek za odvzem prenesenih nalog (71. člen ZDU-1).

Ključne besede

Lokalna samouprava, občina, pristojnosti, župan, državna uprava.

Uporabljene kratice

Ustava RS	-	Ustava Republike Slovenije /URS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a, 92/21 – UZ62a).
ZDU-1	-	Zakon o državni upravi /ZDU-1 / (Uradni list RS, št. 113/05-UPB4, 89/07-odl. US, 126/07-ZUP-E, 48/09, 8/10-ZUP-G, 8/12-ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21, 189/21, 153/22, 18/23).

Viri

Ustava in zakoni

Ustava Republike Slovenije /URS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99, 75/16 – UZ70a, 92/21 – UZ62a).

Zakon o državni upravi /ZDU-1 / (Uradni list RS, št. 113/05-UPB4, 89/07-odl. US, 126/07-ZUP-E, 48/09, 8/10-ZUP-G, 8/12-ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21, 189/21, 153/22, 18/23).